

Miskolci Törvényszék
12.K.700.714/2024/7.

A Miskolci Törvényszék a dr. Kiss N. Csaba (1172 Budapest, Teréz utca 7. szám alatti székhelyű) egyéni ügyvéd által képviselt Tavirózsa Környezet- és Természetvédő Egyesület (2112 Veresegyház, Köves utca 14. szám alatti székhelyű) felperesnek, hatósági szakügyintéző által képviselt Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal (3525 Miskolc, Mindszent tér 4. szám alatt székhelyű) alperessel szemben indult mulasztási perben meghozta a következő

v é g z é s t:

A bíróság a felperes keresetlevelét visszautasítja.

A végzéssel szemben a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül jogszabálysértésre, illetve a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással a Fővárosi Ítéltáblához címzett, de a Miskolci Törvényszéken előterjeszthető fellebbezéssel lehet élni.

A fellebbezést a személyesen eljáró fél postai úton vagy elektronikusan ügyfélkapun keresztül, az elektronikus kapcsolattartásra köteles peres fél kizárólag elektronikusan terjesztheti elő.

Tájékoztatja a bíróság peres feleket, hogy a fellebbezésnek tartalmaznia kell a fellebbezést megalapozó jogszabálysértést a jogszabályhely pontos megjelölésével, illetve azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a végzés jogkérdésben eltér, továbbá a másodfokú bíróság döntésére vonatkozó határozott kérelmet. Amennyiben a fellebbezésben a fentiek megjelölésére nem kerül sor, a másodfokú bíróság a fellebbezést hiánypótlási felhívás nélkül visszautasítja.

I n d o k o l á s

A felperes a 2023. szeptember 16. napján kelt beadványában kérte a környezet- és természetvédelmi hatóságként eljáró alperestől a Hejő-főcsatorna 0+160-13+237 szelvények közötti szakasz (továbbiakban: érintett szakasz) rekonstrukciója vízjogi üzemeltetési engedélyének (továbbiakban: vízjogi üzemeltetési engedély) környezetvédelmi felülvizsgálatát és az engedély visszavonását a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) 14. § (2) bekezdés a) és c) pontja alapján. Indokolása szerint a vízjogi üzemeltetési engedély a vízfolyás mentén található Natura 2000 élőhelyek szárazodásához vezet, mely ellentétes az EU Élőhely-védelmi Irányelv (92/43/EGK) és a Víz Keretirányelv (2000/60/EK) céljaival. A hivatkozott monitoring adatok alapján az elvégzett vízepítési tevékenységeket követően a Hejő érintett szakaszán a védett halak egyedszáma jelentősen lecsökkent, a védett halakra veszélyt jelentő inváziós amúrgéb állománya pedig közel 24-szeresére nőtt.

Az alperes a felperesi beadványban foglaltak alapján megkereséssel élt az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság, mint az érintett Hejő-főcsatorna szakasz vízjogi engedélyese (továbbiakban: vízügyi kezelő); a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság, mint az érintett Natura 2000 területek természetvédelmi kezelője (továbbiakban: természetvédelmi kezelő) és a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint illetékes vízügyi hatóság (továbbiakban: vízügyi hatóság) felé.

A megkeresett szervektől kapott adatszolgáltatások alapján az alperes a 2023. november 8. napján kiadmányozott, BO/32/07207-9/2023. iktatószámú válaszlevelében tájékoztatta a felperest arról, hogy nem tartja indokoltnak a vízjogi üzemeltetési engedély felülvizsgálatát, visszavonását, illetve a természetvédelmi hatósági intézkedés megtételét.

Részletes indokolás mentén kifejtette, hogy a Hejő-főcsatorna érintett szakaszának a Hejőkürt-Tiszaújváros közötti műúttól a Nemesbikk-Hejőbába határáig terjedő szakasza része a 275/2004. (X. 8.) Kormányrendeletben kihirdetett, és a 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet mellékleteiben közzétett Natura 2000 hálózat „Hejőmente” elnevezésű, HUBN20030 nyilvántartási számú kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek. Ezen felül a főcsatorna teljes jelzett szakasza a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXIX. törvényben kijelölt Országos Ökológiai Hálózat ökológiai folyosó és magterület övezetéhez tartozik.

Az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság a mederrendezésre vonatkozóan 2016-ban előzetes vizsgálati eljárást kezdeményezett a környezetvédelmi hatóságnál. Az eljárás eredményeként megállapításra került, hogy az előzetes vizsgálati dokumentációban foglaltak megvalósításából nem származnak jelentős környezeti hatások, környezetvédelmi hatásvizsgálat lefolytatása nem szükséges. A kiadott határozatban a mederrendezés tovább tervezéséhez a hatóság meghatározta a természetvédelmi szempontokat. A mederrendezés vízjogi engedélyezése során a természetvédelmi hatóság szakhatóságként vett részt, szakhatósági állásfoglalásában részletes előírásokat tett a vízügyi üzemeltetési engedélyhez. Mind az előzetes vizsgálati eljárásba, mind a szakhatósági eljárásba a természetvédelmi kezelő bevonásra került, véleménye, az általa szolgáltatott adatok az eljárás során figyelembevételre kerültek.

A vízügyi kezelőtől kapott tájékoztatás szerint a mederrekonstrukció 2021 októberében készült el, a vízjogi üzemeltetési engedély 2022 áprilisában került kiadásra. Az azóta eltelt időszakban a vízfolyás üzemeltetése a vizek és a közcélú vízi létesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról szóló 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendeletben, valamint az üzemeltetési engedélyben foglalt előírások betartása mellett, illetve a természetvédelmi kezelővel egyeztetett módon történik.

A természetvédelmi kezelő ügyben adott tájékoztatása szerint a főcsatornában és az azt kísérő növényzetsávban számos védett és fokozottan védett állatfaj jelenléte ismert, a rekonstrukciós munkálatok természetvédelmi szakfelügyelet mellett történtek. A természetvédelmi kezelő két alkalommal végzett az érintett szakasz mentén helyszíni bejárást és adatgyűjtést. Megítélésük szerint a vízjogi üzemeltetési engedélyben előírt természetvédelmi szempontok maradéktalanul betartásra kerültek. A Hejő-főcsatornában jelenleg található hódgátak vízvisszatartó hatásuknál fogva a Hejő-főcsatorna vízháztartását javítják, és a környező területek talajvízszintjét is emelik, ami természetvédelmi és vízvédelmi szempontból is előnyös, a Natura 2000 jelölés alapjául szolgáló fajok szempontjából pedig kifejezetten hasznos. A természetvédelmi kezelő 2023-ban három szelvényben is vizsgálta a vízfolyás halfaunáját, mely vizsgálatok egyik mintavétel esetében sem támasztották alá a felperes hivatkozott eredményeit, nem volt tapasztalható sem a lápi póc állományában drasztikus egyedszám csökkenés, sem pedig az amúrgéb állományának hivatkozott nagyságrendű megerősödése.

Az alperes összességében megállapította, hogy a felperes által hivatkozottak alapján nem bizonyított az ok-okozati összefüggés annak kapcsán, hogy a sérelmezett vízjogi üzemeltetési

engedély szerint végzett munkálatok a vízfolyás mentén található Natura 2000 élőhelyek szárazodásához vezetne. A természetvédelmi kezelő álláspontja szerint is a tereprendezés és a munkagépek közvetlen károkozása következtében irreverzibilis élőhelykárosodás nem történt, a vízfolyás burkolása miatt nem lépett fel szárazodás, valamint a halfaunisztikai vizsgálatok alapján sem a lápi póc, sem az amúrgép állományok egyedszámaiban drasztikus változások nem következtek be. Az egyes engedélyezési eljárások során a természetvédelmi hatóság megvizsgálta a tervdokumentációban foglaltakat, és előírásait annak szem előtt tartásával fogalmazta meg, azok betartása mellett a természetvédelem jogszabályban meghatározott követelményei érvényesülnek. Megjegyezte továbbá, hogy az inváziós amúrgép állomány sajnálatos módon folyamatos erősödést mutat az őshonos lápi póc állomány rovására, amely tendencia általánosságban megfigyelhető az ország vizeiben.

A felperes a 2024. február 6. napján kelt beadványában megkereste a vízügyi hatóságot, és kérte a Hejő-főcsatorna vonatkozó szakaszára kiadott vízjogi létesítési engedély és vízjogi üzemeltetési engedély visszavonását, valamint a szóban forgó vízilétesítmény megszüntetésének elrendelését.

A vízügyi hatóság a 2024. február 27. napján kiadmányozott, 35500/1679/2024.ált. számú válaszlevelében arról adott tájékoztatást, hogy annak megállapítása, hogy a tárgyi ügyben védett állatfaj egyedének károsítása, veszélyeztetése, vagy jogellenes zavarása megvalósul-e a vízilétesítmény üzemeltetése során, nem a vízügyi hatóság, hanem a természetvédelmi hatóság hatáskörébe tartozik.

Ezt követően a felperes a 2024. március 5. napján kelt beadványában ismételten az alpereshez fordult, és kérte, hogy természetvédelmi hatóságként eljárva keresse meg a vízügyi hatóságot annak érdekében, hogy az a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban: Tvt.) 44. § (3) bekezdése alapján ismételten folytassa le az érintett mederszakasz mederrekonstrukciójára vonatkozó vízjogi létesítési engedély és vízjogi üzemeltetési engedély kiadására vonatkozó engedélyezési eljárást. Részletes indokolás mentén ismételten hivatkozott arra, miszerint a vízjogi üzemeltetési engedély a vízfolyás mentén található Natura 2000 élőhelyek szárazodásához vezet.

Az alperes a 2024. március 25. napján kiadmányozott, BO/32/02390-2/2024. iktatószámú válaszlevelében arról tájékoztatta a felperest, hogy továbbra is fenntartja a vízügyi hatóság, a vízügyi kezelő, valamint a természetvédelmi kezelő megkeresését követően, illetve azok alapján kiadott BO/32/07207-9/2023. iktatószámú iratban kifejtett álláspontját.

A felperes 2024. július 3. napján keresetet terjesztett elő alperessel szemben. Ebben kérte, hogy a bíróság állapítsa meg azt, hogy az alperes közigazgatási cselekmény megvalósítására vonatkozó, jogszabályban rögzített kötelezettségét elmulasztotta. Kérte továbbá az alperes kötelezését arra, hogy keresse meg a vízügyi hatóságot, hogy az ismételten folytassa le a Hejő-főcsatorna érintett mederrekonstrukciójára vonatkozó vízjogi létesítési engedély és vízjogi üzemeltetési engedély kiadására vonatkozó engedélyezési eljárást.

Előadta, hogy a környezet védelmére létrehozott és bejegyzett civil szervezetként az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 10. § (2) bekezdése, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Kvt.) 98. §-a, a 4/2010 KJE közigazgatási jogegységi döntésben foglaltak, illetve a Tvt. 65. §-a alapján általános ügyféli jogosultsággal rendelkezik környezet- és természetvédelmi ügyekben, amely megalapozza a mulasztási per megindítására vonatkozó

jogosultságát. A keresetindítási határnap megtartottsága vonatkozásában hivatkozott a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (továbbiakban: Kp.) 128. § (2) bekezdésében foglaltak alapján egyrészről arra, hogy a közigazgatási eljárás eredménytelenségéről való tudomásszerzés napja az ismételt alperesi megkeresésre adott válaszelevél 2024. április 5. napjának kézhezvétele; másrészről a keresettel érintett közigazgatási cselekmény vonatkozásában sem a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (továbbiakban: Vgtv.), sem a Kormányrendelet nem tartalmaz semmilyen határidőt; továbbá a környezetvédelmi eljárásokban nincs fellebbezés, illetve olyan jogorvoslati szerv, amelynek eljárása meg kellene, hogy előzze a mulasztási pert.

Álláspontja szerint a Vgtv. 30. § (1)-(3) bekezdései, a Kormányrendelet 5. § (9) bekezdése, 10/A. §, 11/D. §, 14. § (1) bekezdés előírásai alapján a vízjogi engedélyek visszavonása azért indokolt az ügyben, mert a szóban forgó vízálléshely károsra vált, és a káros hatás annak átalakításával, illetőleg gyakorlásának megváltoztathatóságával nem szüntethető meg; továbbá környezet- és természetvédelmi érdek azt szükségessé teszi. A vízjogi üzemeltetési engedély a vízfolyás mentén található Natura 2000 élőhelyek szárazodásához vezet, mely ellentétes az EU Élőhely-védelmi Irányelvnek és a Víz Keretirányelvnek a céljaival. A vízjogi létesítési engedélyben rögzített megállapításokra hivatkozással előadott álláspontja szerint a vízjogi létesítési engedély és a vízjogi üzemeltetési engedély szakmai és jogi szempontból egyaránt kifogásolható, mivel számos védett és Natura 2000 jelölésű és Natura 2000 élőhelyek jelentős mértékű károsítását okozza. A beavatkozások és az üzemeltetés a 3270 és 6440 kódszámú Natura 2000 élőhelyek állapotát jelentősen rontotta, illetve rontja, egyrészt a tereprendezés és a munkagépek közvetlen károkozása, másrészt a vízfolyás burkolása miatt fellépő szárazodás okán. A monitoring adatok szerint az elvégzett vízálléshelyi tevékenységeket követően a védett halak egyedszáma jelentősen lecsökkent, a védett halakra veszélyt jelentő inváziós amúrgéb állománya pedig közel 24-szeresére nőtt. Mindezekre figyelemmel a Kormányrendelet 14. § (2) bekezdés a) pontja, illetve a Tvt. 44. § (3) bekezdése alapján az alperes mulasztása megállapítható.

Alperes védírárában a keresetlevél visszautasítását kérte a Kp. 48. § (1) bekezdés b), c), illetve e) pontja alapján.

Kiemelte, hogy a felperes által mulasztási alapként hivatkozott Tvt. 44. § (3) bekezdése alapján amennyiben a természetvédelmi hatóság megállapítja, hogy ok-okozati összefüggés van egy adott tevékenység és védett állat- és növényfaj egyedének károsítása, veszélyeztetése, vagy jogellenes zavarása között, alperes hivatalból eljárva saját hatáskörben döntést hoz, vagy megkeres más hatáskörében érintett hatóságot. Abban az esetben is hivatalból indul az alperesi eljárás, amennyiben nem maga a hatóság észleli az eljárására okot adó körülményt, hanem egy bejelentés, beadvány hívja fel rá a figyelmét.

A felperes beadványait körültekintően megvizsgálta annak érdekében, hogy megállapítsa, történt-e védett állat-, vagy növényfaj egyedének károsítása, veszélyeztetése vagy jogellenes zavarása.

Ismertette, hogy a Hejő-főcsatorna a településekről érkező csapadékvizek, valamint mezőgazdasági területek belvízmentesítésében játszik fontos szerepet, mely funkciójának betöltése érdekében került sor a rekonstrukciós munkálatok elvégzésére. A mederrekonstrakció, mind közvetlenül, mind közvetve érintette azon védett halak állományát, amelyekre nézve a felperes monitoring adatokat küldött. A természetvédelmi szempontú intézkedéseknek a betartásával – amelyekre már az előzetes vizsgálati eljárásban is felhívta a

figyelmet – megelőzhető, minimalizálható a védett, fokozottan védett és Natura 2000 jelölő életközösséget alkotó állomány károsodása.

Tekintettel arra, hogy a felperes 2023. szeptember 20-án érkezett iratában foglaltak alapján nem volt bizonyított az ok-okozati összefüggés arra vonatkozóan, hogy a vízjogi üzemeltetési engedély szerinti munkálatok a vízfolyás mentén található Natura 2000 élőhelyek szárazodásához vezetnek, és a 2024. március 5. napján érkezett beadvány sem tartalmazott a korábbihoz képest eltérő, új adatokat, ezért a BO/32/07207-9/2023. számú tájékoztatásában foglaltakat alperes fenntartotta.

Írányadó precedensként hivatkozott a Kúria Kfv.V.37.035/2024/9. számú határozatában foglaltakra, és hangsúlyozta, hogy a körütekintő vizsgálat alapján nem volt megállapítható a védett állat- és növényfaj egyedének károsítása, veszélyeztetése, vagy jogellenes zavarása, ezért alperesnek nem keletkezett kötelezettsége arra nézve, hogy a vízügyi hatóságot megkeresse, és kezdeményezze az engedélyezési eljárás ismételt lefolytatását. A felperes keresete alaptalan, mivel a Kp. 127. §-a szerinti mulasztási per alapjaként meghatározott feltétel, a közigazgatási cselekmény megvalósítására vonatkozó, jogszabályban rögzített kötelezettség elmulasztása jelen ügyben nem áll fenn.

A felperes perindítási jogosultságát is vitatva kifejtette, hogy jelen természetvédelmi hatáskörbe tartozó ügyben a felhívott Kvt. 98. § (1) bekezdése valóban alkalmazható. Amennyiben azonban az alperes a Tvt. 44. § (3) bekezdésében foglaltak szerint eljárva él megkereséssel egy más hatóság felé, abban az esetben nem indul olyan felügyeleti/hivatalbóli eljárás, amelyben az ügyféli jogállás megállapítható lenne. Hivatkozott e körben a 4/2010. (X. 20.) Közigazgatási jogegységi határozatban rögzítettekre is.

Kifogásolta továbbá, hogy a felperes célja a honlapjáról letölthető alapszabálya szerint a fenntartható fejlődés előmozdítása, a természeti, táji és épített környezet védelme Pest vármegyében, ezen belül is elsősorban Veresegyházon és térségében, illetve a Sződrákosi-patak vízgyűjtő területén. Előzőek alapján a felperes nem minősül hatásterületen működő egyesületnek a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében található Hejő-főcsatorna vonatkozásában.

Amennyiben a felperes nem tartja megfelelőnek az alperes magatartását, úgy számára nem a peres eljárás, hanem az Ákr. 113. § (2) bekezdés b) pontja szerinti felügyeleti intézkedés megtételére irányuló kérelem természetvédelemért felelős miniszter irányában történő előterjesztése lett volna a megfelelő jogorvoslati út. A felperes keresettel érdemben a felügyeleti szerv döntését követően, illetve annak mulasztása esetén léphetett volna fel, a felügyeleti szerv azonban felügyeleti eljárást nem indított. Előzőek alapján azon visszautasítási ok is fennáll, miszerint a felperes a jogszabály által biztosított jogorvoslati jogot nem merítette ki.

A bíróság az alábbiak alapján hozta meg határozatát:

A Tvt. 44. § (3) bekezdése szerint védett állat- és növényfaj egyedének károsítása, veszélyeztetése vagy jogellenes zavarása esetén a természetvédelmi hatóság köteles az ilyen magatartás tanúsítóját a tevékenység végzésétől eltiltani. Amennyiben a védett egyed károsító, veszélyeztető, zavaró tevékenységet más hatóság engedélye alapján végzik, a hatóság a természetvédelmi hatóság megkeresésére az engedélyezési eljárást ismételten

lefolytatja. Az eljáró hatóság – amennyiben az nem a természetvédelmi hatóság – a tevékenység folytatását az eljárás végleges befejezéséig felfüggeszti.

A Tvt. 65. § (1) bekezdése alapján a természeti területek és értékek jogellenes károsítása, veszélyeztetése esetén a természet védelme érdekében a természetvédelmi célú egyesületek jogosultak fellépni, és

- a) állami szervektől, önkormányzatoktól a megfelelő és hatáskörükbe tartozó intézkedés megtételét kérni, vagy
- b) a védett természeti érték, terület károsítója, veszélyeztetője ellen pert indítani.

A Kormányrendelet 14. § (2) bekezdés a) pontja előírja, hogy a vízjogi engedélyt vissza kell vonni, ha alapvetően megváltoztak azok a feltételek és körülmények, amelyek az engedély alapjául szolgáltak, így különösen a vízimunka, vízellátási-mű vagy vízhasználat károssá vált, és a káros hatás annak átalakításával, illetőleg gyakorlásának megváltoztatásával nem szüntethető meg.

Az Ákr. 104. § (1) bekezdése szerint a hatóság az illetékességi területén hivatalból megindítja az eljárást, ha

- a) az eljárás megindítására okot adó körülmény jut a tudomására,
- b) erre bíróság kötelezte,
- c) erre felügyeleti szerve utasította,
- d) életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzetről szerez tudomást, vagy
- e) ezt egyébként jogszabály előírja.

A Kp. 38. § (1) bekezdés b) pontja alapján a keresetben kérhető a közigazgatási cselekmény elmulasztásának megállapítása.

A Kp. 129. § (1) bekezdése szerint a bíróság mulasztást állapít meg, ha a közigazgatási szerv a közigazgatási cselekmény megvalósítására vonatkozó, jogszabályban meghatározott kötelezettségének az irányadó elintézési határidőn belül nem tett eleget.

A (2) bekezdés alapján a bíróság akkor is megállapítja a mulasztást, ha a közigazgatási szerv cselekményét közérdeken alapuló kényszerítő indok szükségessé teszi, vagy a pert a törvényességi felügyeleti szerv indította.

A Kp. 48. § (1) bekezdése szerint a bíróság a keresetlevelet visszautasítja, ha

- b) a kereseti kérelem elbírálása más bíróság vagy más hatóság hatáskörébe tartozik, vagy a perre más bíróság illetékes, de az áttétel szabályai a szükséges adatok hiányában nem alkalmazhatóak,
- c) a pert nem a jogszabályban erre feljogosított személy indítja,
- e) a felperes anélkül indít pert, hogy bármely fél a vitatott tevékenységgel szemben jogszabály által biztosított közigazgatási jogorvoslatot kimerítette volna, vagy a pert más közigazgatási eljárásnak kell megelőznie.

Az alperes védiratában előadottakra is figyelemmel, a bíróságnak jelen eljárás során mindenekelőtt azt kellett vizsgálnia, hogy fennáll-e olyan, a mulasztási per érdemi lefolytatását akadályozó körülmény, amely alapján a keresetlevél visszautasításának van helye.

Ennek körében a bíróság a Kp. 48. § (1) bekezdésében felsorolt keresetlevél visszautasítási okok sorrendjére is figyelemmel, az alperes Kp. 48. § (1) bekezdésének b) pontjával

összefüggésben előadott hivatkozásait, így különösen a precedensképesként felhívott Kúria Kfv.V.37.035/2024/9. számú végzésében foglaltak jelen ügyben történő alkalmazhatóságát vizsgálta.

A bíróság a Kúria hivatkozott döntésének vizsgálata során megállapította, hogy annak tényállása, illetve az abban vizsgált jogkérdés jelen ügytől eltér, az ügyazonosság nem áll fenn.

A Kúria ezen döntésében ugyanis abban a jogkérdésben foglalt állást, hogy az Ákr. 113. § (2) bekezdés a), illetve b) pontja szerinti határozat saját hatáskörben való visszavonása, valamint a felügyeleti intézkedés elmulasztása lehet-e közigazgatási jogvita tárgya. A Kúria a végzés [36] pontjában akként foglalt állást, hogy mind a határozat visszavonására, mind a felügyeleti intézkedésre nem kérelemre, hanem hivatalból, a közigazgatási szerv saját, diszkrecionális jogkörében meghozott döntése alapján kerülhet sor, annak elmulasztása nem lehet közigazgatási jogvita tárgya, mert nincs a közigazgatási szervnek eljárási kötelezettsége, ezért nincs olyan közigazgatási cselekmény, amely meghozatalának elmulasztása bírósági jogorvoslat keretében kikövetelhető lenne. A közigazgatási szervet a döntése visszavonására, felügyeleti döntés meghozatalára a bíróság sem kötelezheti, vagyis nincs hatásköre a felperes által kezdeményezett jogvitában döntést hozni.

Jelen ügyben a felperes azon jogsérelmét kívánta mulasztási per tárgyává tenni, miszerint az alperes az erre irányuló kérelme ellenére nem kereste meg a vízügyi hatóságot a Tvt. 44. § (3) bekezdése alapján annak érdekében, hogy az a Kormányrendelet 14. § (2) bekezdés a) pontja szerint eljárva a sérelmezett vízjogi létesítési, illetve üzemeltetési engedélyt vonja vissza.

Kiemelni kívánja a bíróság, hogy amint arra az alperes is helytállóan rámutatott a védiratában, a természetvédelmi hatóság által foganatosított Tvt. 44. § (3) bekezdése szerinti megkeresésre esetlegesen erre irányuló kérelemben foglaltak figyelembevételével, azonban mindig hivatalból meghozott diszkrecionális döntés eredményeként kerülhet sor. Ilyen esetben tehát az eljárás megindítására hivatalból, az Ákr. 104. § (1) bekezdés a) pontja alapján kerül sor akkor, ha a természetvédelmi hatóságnak az eljárás megindítására okot adó körülmény - azaz a Tvt. 44. § (3) bekezdésben előírt védett állat- és növényfaj egyedének károsítása, veszélyeztetése, vagy jogellenes zavarása - a tudomására jut.

A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy az alperes már a 2023. szeptember 16. napján kelt felperesi beadvány alapján részletes vizsgálatot folytatott le az abban jelzett meder szárazodási körülmény kivizsgálása érdekében. Ennek keretében adatszolgáltatást, tájékoztatást kért az érintett szervektől, részletesen vizsgálta és értékelte az abban foglaltakat a mederrekonstruktív munkálatok engedélyeinek természetvédelmi előírásaival együtt, majd mindezek eredményeként a saját diszkrecionális jogkörében akként foglalt állást, hogy a felperes által hivatkozott védett halfajok, illetve az inváziós amúrgéb állományok egyedszámaiban drasztikus változások nem következtek be az érintett víztérben, a vízfolyás burkolása miatt nem lépett fel szárazodás. Előzőekre figyelemmel az alperes részletes indokolás mentén arról adott tájékoztatást a felperes részére, hogy a vízjogi üzemeltetési engedély felülvizsgálata, visszavonása, illetve természetvédelmi hatóság intézkedés megtétele a felperes beadványai alapján nem indokolt. Ezen tájékoztatásában foglaltakat az alperes a felperes 2024. március 5. napján kelt beadványa alapján is fenntartotta, és ezen körülményről a felperest a BO/32/02390-2/2024. iktatószámú válaszelevelében tájékoztatta.

Összességében megállapítható tehát, hogy a felperes egy olyan általa kezdeményezett közigazgatási cselekmény, azaz a vízügyi hatóság megkeresésének elmaradását sérelmezi, amelyről való döntés során a bejelentésben foglaltak nem kötik a ~~felperest~~ az alperest¹, az abban foglaltak alapján szabad belátása szerint dönthet arról, hogy a megkeresést foganatosítja-e vagy sem hivatalból indított eljárás keretében.

A bíróság megállapította továbbá, hogy a Kp. 129. § (2) bekezdése alkalmazásával nem zárható ki önmagában annak lehetősége, hogy a bíróság mulasztási ítéletet hozzon akkor, ha a hatóság nem indít hivatalból eljárást az Ákr. 104. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére. Főszabály szerint azonban az Ákr. 104. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, a hatóság diszkrecionális jogkörében hozott döntése alapján történő eljárás megindítása a Kp. 129. § (2) bekezdése alapján sem tehető mulasztási per tárgyává. A bíróság ezen jogértelmezését erősíti az Ákr. Nagykommentár 15. § és 120. §-hoz fűzött magyarázata is. Jelen ügyben nem merült fel olyan körülmény, hogy a természetvédelmi hatóság hivatalból történő eljárási kötelezettsége az Ákr. 104. § (1) bekezdés d) pontja alapján állna fel, ilyen eljárás megindítást szükségessé tévő körülményre, azaz a Kp. 129. § (2) bekezdés alkalmazását lehetővé tévő, közérdeken alapuló kényszerítő indokra a felperes maga sem hivatkozott keresetlevelében.

Kiemelni kívánja továbbá a bíróság, hogy a Kp. 127. §-a alapján az egyszerűsített perre vonatkozó szabályok alapján lefolytatandó mulasztási per, mint jogintézmény, a hatóság jogellenes hallgatása elleni jogorvoslatra szolgál. Így a bíróság álláspontja szerint alapvetően szétfeszíti a mulasztási per kereteit a keresetben kérelmezett vízügyi hatóság megkeresésének mellőzéséről meghozott alperesi döntés bírósági felülvizsgálata. Megjegyezni kívánja e körben a bíróság, hogy - amint arra az alperes is rámutatott a védiratában - a felperes nincs elzárva attól, hogy amennyiben az alperes ezen döntésével nem ért egyet, akkor annak felügyeleti szervéhez forduljon, kérelmezve az általa szükségesnek ítélt intézkedés megtételét.

A fentiek alapján a bíróság megállapította, hogy a felperes által előadott sérelmek mentén nem tárható fel olyan közigazgatási cselekmény, amely meghozatalának elmulasztása bírósági jogorvoslat keretében kikövetelhető lenne, azaz a bíróságnak nincs hatásköre a felperes által kezdeményezett jogvitában döntést hozni.

Mindezekre figyelemmel a bíróság az ügyazonosság hiánya ellenére is alkalmazandónak tekinti a Kúria Kfv.V.37.035/2024/9. számú végzését annyiban, hogy az abban foglaltak alapján a diszkrecionális jogkörben hivatalból meghozandó hatósági döntéssel szemben indított mulasztási kereset esetén a Kp. 48. § (1) bekezdés b) pontja szerinti keresetlevél visszautasításának van helye a bíróság hatáskörének hiányában.

Figyelemmel arra, hogy a Kp. 48. § (1) bekezdés b) pontja alapján a keresetlevél visszautasításának alapja jelen ügyben megalapozottan fennáll, ezért az alperes által szintén hivatkozott Kp. 48. § (1) bekezdés c) és e) pontja szerinti visszautasítási okok fennállásának érdemi vizsgálata a továbbiakban nem szükséges, az azzal összefüggő indokolást a bíróság mellőzte.

Mindezek alapján a felperes keresetlevele érdemben nem bírálható el, ezért azt a bíróság a Kp. 48. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak szerint eljárva visszautasította.

¹ Kijavítva 9.sz. végzéssel. Mc, 2024.09.30.

A Kp. 48. § (3) bekezdése szerint az alperes a keresetlevél visszautasítása esetén a védirat előterjesztésének költségét nem számíthatja fel, perköltség igényt az alperes a perben egyébként sem terjesztett elő, így a bíróságnak erről döntést hoznia nem kellett.

Az eljárás a keresetlevél visszautasítása esetén az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes, ezért az eljárás során nem merült fel olyan illeték, amelynek megfizetésével összefüggésben a bíróságnak rendelkeznie kellett volna.

A végzéssel szemben a Kp. 48. § (4) bekezdése, valamint a Kp. 127. §-a alapján alkalmazandó 126. § (2) bekezdése alapján a közléstől számított 8 napon belül van helye fellebbezésnek.

Miskolc, 2024. szeptember 17.

bíró